

Pedagogisch Beleidsplan

Inhoudsopgave

Inleiding en opbouw	1
1. Algemeen	2
2. Visie	2
3. Missie	2
4. Doelen en richtlijnen voor een goede peuterspeelzaal	3
5. Doelen en richtlijnen voor de ontwikkeling van peuters	13
6. Het voorwaarden scheppend beleid	17
7. Tot besluit	21

Inleiding en opbouw

Voor u ligt het Pedagogisch beleidsplan van peuterspeelzaal Peuterspeelgroep Windekind. Dit plan heeft tot doel inzicht te geven in het beleid dat Peuterspeelgroep Windekind nastreeft ten aanzien van de opvang en begeleiding van de peuters die gebruik maken van de peuterspeelzaal.

Het plan is opgebouwd volgens het principe: visie, missie en doelen.

De visie beschrijft datgene wat Peuterspeelgroep Windekind voor ogen heeft met peuterspeelzaalwerk.

De missie is voor ons datgene waar we voor staan, waarmee wij verwachten onze visie te kunnen bereiken. Binnen deze missie zien wij een aantal doelen, concrete zaken die we willen bereiken, en richtlijnen die ons helpen om deze doelen te bereiken.

Het beleidsplan eindigt met het onderdeel voorwaarde scheppend beleid, dit zijn zaken die niet direct samen hangen met het pedagogisch beleid, maar die ons helpen om het pedagogisch beleid op goede wijze ten uitvoer te brengen.

Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en indien gewenst bijgesteld. Daar waar wij 'ouders' schrijven, bedoelen wij uiteraard 'ouders en verzorgers'.

1. Algemeen

Bij de oprichting van de peuterspeelgroep op antroposofische grondslag is voor wat betreft de vorm van de rechtspersoonlijkheid gekozen om de peuterspeelgroep te laten resulteren onder de Stichting Vrijeschoolbasisonderwijs Alkmaar e.o. De verantwoordelijkheid voor het welvaren van de Stichting berust bij het Stichtingsbestuur.

2. Visie

Peuterspeelgroep Windekind wil kinderen uit de omgeving een plek bieden waar ze op natuurlijke wijze de richting en ervaring vinden die ze nodig hebben voor een start op de basisschool en in hun verdere leven.

3. Missie

Peuterspeelgroep Windekind is een veilige, gezonde, professionele en gezellige peuterspeelzaal. Peuters vanaf ca. twee en een half tot vier jaar ontwikkelen zich bij Peuterspeelgroep Windekind op motorisch, sociaal, emotioneel, taalkundig en verstandelijk vlak.

Voor ons is elke peuter uniek, met een eigen karakter en een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Om deze ontwikkeling te stimuleren, bieden wij een omgeving die plezierig, veilig, herkenbaar en uitdagend is.

De leidsters zorgen voor een positieve begeleiding, rust en regels, staan stil bij de ontwikkeling van de peuters en leren de peuters respect te laten krijgen voor elkaar en hun omgeving. Wij wijzen de peuters de richting naar een menswaardige toekomst voor henzelf en voor de wereld waarin zij leven.

Wij leren ze delen, recht doen aan elkaar, verdraagzaam te zijn naar elkaar, samen feest te vieren en verdriet te delen.

De ouders vertrouwen hun peuters toe aan de zorg van onze leidsters.

Wij streven naar een open en actief contact met de ouders.

4. Doelen en richtlijnen voor een goede peuterspeelzaal

Onderstaande doelen zijn afgeleid uit de missie, ze hebben betrekking op Peuterspeelgroep Windekind als opvangplek en geven inzicht in het beleid dat wij hanteren om de locatie te laten voldoen aan de eisen die wetgever, gemeente en ouders aan een peuterspeelzaal stellen.

4.1 Peuterspeelgroep Windekind: een veilige omgeving

Er wordt periodiek inspectie uitgevoerd door de GGD volgens de regels voor peuterspeelzalen.

Veiligheid binnen Peuterspeelgroep Windekind kent vele facetten. Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat hun peuter niets kan overkomen en dat als er iets gebeurt, er snel professionele hulp is. Het gebouw moet een gezonde, schone en veilige plek zijn.

4.1.1 Parkeren

In de nabijheid van de school, peuterspeelzaal is voldoende parkeerruimte.

4.1.2 Veiligheidsrichtlijnen ruimte

De ruimte die Peuterspeelgroep Windekind gebruikt is eigendom van de Stichting Vrijeschoolbasisonderwijs Alkmaar e.o. De ruimte is goedgekeurd door brandweer en GGD. Het huidige meubilair en de verdere inrichting voldoet aan de kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Het meubilair is afgestemd op de kinderen.

4.1.2 Preventie

Twee maal per jaar oefent Peuterspeelgroep Windekind een ontruiming. Daarnaast neemt Peuterspeelgroep Windekind preventieve maatregelen om ongevallen en rampen te voorkomen, er zijn voldoende brandblusmiddelen en goede nooduitgangen, er hangt een gifwijzer, er ligt een presentielijst binnen handbereik en alle schoonmaakmiddelen staan buiten het bereik van de kinderen. Er zijn geen gevaarlijke stoffen aanwezig.

Wat betreft BV en EHBO kan de peuterspeelzaal gebruik maken van de gediplomeerd personeel van de Adriaan Roland Holtschool. Alle afspraken en regels dienaangaande gelden zowel voor de school als voor de peuterspeelzaal.

4.1.3 Richtlijnen voor toezicht

- Iedere ochtend is er een leidster aanwezig;
- Er staat altijd minimaal één beroepskracht voor de groep;
- Vrijwilligers en beroepskrachten in opleiding staan nooit alleen of samen voor de groep, maar altijd naast een beroepskracht;
- Het buitenspelen gebeurt op een afgesloten terrein onder toezicht van de leidster;

4.1.4 Groepsgrootte

De maximale groepsgrootte van de Peuterspeelgroep Windekind is 8 peuters

4.1.5. Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe houdt in dat te allen tijde een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Het betekent niet dat continue twee volwassenen aanwezig moeten zijn. In het licht van het vierogenprincipe is het belangrijk dat het werken met kinderen zo transparant mogelijk georganiseerd wordt.

Hoe wij in de praktijk het vierogenprincipe toepassen:

- ons lokaal heeft aan drie zijden ramen. Aan de achterkant grenst het raam aan de buitenspeelplaats van de peuters. Aan de zijkant grenst het raam aan het schoolplein waar de hele dag kinderen onder toezicht van leerkrachten spelen. De derde raampartij zit aan de gang-kant waarvan een raam met geopend gordijn inzicht biedt in het peuter- lokaal.
- tijdens de speluren van de peuters kunnen leraren/ouders/conciërge het peuter-lokaal in en uit lopen. Er zit geen slot op de deur
- met het vieren van de jaarfeesten binnen en buiten het lokaal zijn er ouders/verzorgers aanwezig.

4.2 Peuterspeelgroep Windekind: een gezonde omgeving

Vanzelfsprekend wordt in en om de peuterspeelzaal niet gerookt, conform de gedragscode personeel, die de Adriaan Roland Holtschool heeft vastgesteld. Daarnaast hanteren wij een aantal richtlijnen voor een zo gezond mogelijke omgeving.

4.2.1 Richtlijnen voor ongevallen en noodsituaties

- Elke bevoegde leidster heeft in principe een geldig ehbo diploma;
- Een arts is te raadplegen in geval van nood;
- De Adriaan Roland Holtschool fungeert als achterwacht voor de leidsters;
- Als er iets met het kind gebeurt, nemen de leidsters direct contact op met de ouders.
- Contactgegevens van de ouders zijn op meerdere plaatsen beschikbaar (in lokaal, op de administratie en bij de directie van de Adriaan Roland Holtschool).

4.2.2 Richtlijnen voor het omgaan met zieke kinderen

- Als kinderen ziek zijn, mogen ze niet gebracht worden, de beoordeling hiervan ligt bij de ouders, maar koorts is voor ons een indicatie dat kinderen te ziek zijn om te komen;
- Als ouders een ziek kind komen brengen mogen de juffen weigeren om het kind op te vangen. Beoordeling hiervan ligt bij de juffen.
- Als kinderen ziek worden tijdens de ochtend, worden ouders gebeld, met het verzoek

- hun kind op te komen halen;
- Als een kind niet lekker is, kan het eventueel op kussens gaan liggen rusten;
- Zodra gemeld wordt dat een kind een besmettelijke ziekte heeft wordt dit gemeld aan
- de andere ouders, door een briefje op te hangen op het prikbord en een elektronische
- nieuwsbrief te versturen;
- Dit betreft ziektes zoals waterpokken en hoofdluis.
- Medicijnen kunnen, indien nodig, gegeven worden door de leidsters; echter alleen op duidelijk schriftelijk verzoek/instructie van de ouders.
- Melding van besmettelijke ziektes dient ook bij de directeur gemeld worden. Deze gaat na of er speciale maatregelen nodig zijn en of gemeld moet worden bij de GGD.

4.2.3 Richtlijnen voor gebruik en schoonhouden van de ruimte

- De leidsters ruimen zelf op en maken zelf schoon;
- Wekelijks wordt de ruimte door ouders (schoonmaaklijst) gereinigd;
- Toiletten worden dagelijks door het schoonmaakbedrijf schoongemaakt.
- Linnengoed en gebruikte reservekleding worden door de ouders of leidsters gewassen.
- Aan het einde van ieder schooljaar doen wij (ouders/leidsters) met elkaar een grote schoonmaak.
- Vloeren worden door het schoonmaakbedrijf wekelijks schoongemaakt en jaarlijks geseald.

4.2.4 Richtlijnen voor persoonlijke hygiëne

- Kinderen worden ondersteund bij het zindelijk worden, zodra daar thuis mee gestart is.
- Als dit heel laat is, maken de leidsters daar mogelijk een opmerking over;
- Er is reservekleding aanwezig om kinderen bij ongelukjes een droge broek te kunnen geven;
- Na het naar de wc gaan wassen de kinderen hun handen.

4.2.5 Richtlijnen voor tussendoortjes en traktaties

- Op Peuterspeelgroep Windekind hebben de kinderen voor de eetpauze een beker met drinken mee van huis en een trommeltje met brood en/of fruit;
- Wij houden rekening met diëten en allergieën;
- Bij verjaardagen is het niet toegestaan om lolly's uit te delen, de traktaties dienen verantwoord te zijn voor peuters (2,5 tot 4 jaar).

4.3 Peuterspeelgroep Windekind: een professionele omgeving

Peuterspeelgroep Windekind garandeert ouders en peuters een professionele en stabiele (nauwelijks aan verandering onderhevige) plek. Dit doen wij door op een vaste locatie, vaste tijden en tegen een vast tarief opvang te verzorgen. Tevens

hebben wij twee vaste en zeer ervaren leidsters, met een arbeidscontract en werken wij nauwelijks met invalkrachten. De leidsters werken op vaste dagen. Ons personeelsbeleid is er op afgestemd om deze ervaring en stabiliteit te waarborgen. Er is een gedragscode peuterleidsters en andere medewerkers. Leidsters zijn in het bezit van een geldige VOG.

4.3.1 Organisatievorm

Peuterspeelgroep Windekind valt onder de verantwoording van de Stichting vrijeschool basisonderwijs Alkmaar e.o.

4.3.2 Bestuur / taken

Peuters verblijven bij Peuterspeelgroep Windekind gemiddeld zo'n jaar tot anderhalf jaar. Dit is een relatief korte tijd om een zeer sterke relatie met de ouders op te bouwen en te werken aan een grote ouderbetrokkenheid. Toch zien wij dit als een belangrijke voorwaarde voor goed functioneren.

Het dagelijks bestuur van Stichting vrijeschool basisonderwijs Alkmaar e.o. draagt zorg voor continuïteit op het gebied van personeelsbeleid, informatievoorziening en financiën (zie tevens het voorwaarde scheppend beleid).

De directeur van de Adriaan Roland Holtschool is gemandateerd om alle lopende zaken op de basisschool en op Peuterspeelgroep Windekind te regelen. Hij spreekt regelmatig (minimaal een keer per twee maanden) met de peuterleidsters om de dagelijkse gang van zaken te bespreken en eventuele problemen op te lossen. Tevens kan de directeur op andere momenten besluiten tot een vergadering.

4.3.3 Oudercommissie

Naast het bestuur is een oudercommissie aanwezig, conform het Reglement Oudercommissie. Vanuit de ouders van geplaatste kinderen wordt per groep minimaal één ouder gekozen die zitting neemt in de oudercommissie.

Deze gekozen ouders zullen als contactouders ook de betreffende juf ondersteunen, o.m. als aanspreekpunt voor de andere ouders en op het gebied van te organiseren activiteiten. Het bestuur/de directeur stelt de oudercommissie in de gelegenheid haar advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- het bieden van verantwoorde kinderopvang; het pedagogisch beleid;
- voedingsaangelegenheden van algemene aard; het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid, gezondheid; de openingstijden;
- het beleid met betrekking tot ontwikkelingsactiviteiten voor de kinderen; de vaststelling of wijziging van een regeling
- inzake de behandeling van klachten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten;
- wijziging van de bijdrage van kinderopvang.

De oudercommissie kan ook eventueel ongevraagd over deze onderwerpen adviseren.

4.3.4 Leidsters

Bij Peuterspeelgroep Windekind zijn de leidsters geschoold op het niveau SPW3 of vergelijkbaar. Zij zijn tevens belast met het voeren van een correcte administratie, dit betreft zowel inschrijvingen en aanwezigheid. Alle leidsters zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG), alsmede eventuele stagiaires die voor langere tijd geplaatst zijn.

4.3.5 Richtlijnen voor het observeren en volgen van de ontwikkeling

Uiteraard volgt de leidster de kinderen gedurende de ochtend. Als haar dingen opvallen

bespreekt ze die observatie zo nodig met de ouders. Meestal op een zo informeel mogelijke wijze, bijvoorbeeld bij het halen of brengen. Het streven is te komen tot één uniforme aanpak van bepaald gedrag thuis en bij Peuterspeelgroep Windekind. Observaties van problemen hebben met name betrekking op opvallend ‘anders’ gedrag of (zorgwekkende) achterstanden in de ontwikkeling. De leidsters maken hier aantekening van in hun logboek; bij het overdrachtsformulier bij de overgang naar de basisschool worden deze waarnemingen meegenomen.

4.3.6 Richtlijnen voor het signaleren van problemen

In een peuterspeelzaal bestaat altijd de kans dat er sprake is van afwijkingen in gedrag en

houding van de peuters. Het is de plicht van de leidsters om hier alert op te zijn en actie op te ondernemen.

4.3.6.1 Signaleren

De leidsters van Peuterspeelgroep Windekind zijn voortdurend in contact met de groep en beoordelen het (speel)gedrag van de peuters volgens normatieve waarden. Hierbij kijken zij naar de houding en het gedrag van het kind naar andere kinderen en naar de leiding.

Tevens observeren ze spelgedrag. Leidsters maken aantekeningen indien er sprake is van afwijkingen en bespreken deze allereerst met elkaar om tot een eenduidige mening te komen, ofwel is het structureel gedrag of een incident. De leidsters bespreken hun waarnemingen desgewenst met de Intern Begeleider en/of directeur van de school. Uiteraard benaderen zij de ouders voor een privégesprek.

4.3.6.2 Doorverwijzen

Indien de leidsters van mening zijn dat er professionele hulp noodzakelijk is, dan nemen zij contact op met de intern begeleider van de school. Deze adviseert over de te nemen vervolgstappen.

4.3.6.3 Ondersteuning leidsters

Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de leidsters aan de vastgestelde opleidingseisen. Medewerkers worden eventueel periodiek bijgeschoold op zowel

pedagogisch gebied als ook op hun vaardigheden m.b.t. communicatie, brandpreventie, ziekte en ongevallen, enz. Het pedagogisch handelen, de organisatie en uitvoering in de praktijk en de aansturing van dit alles zijn onderwerpen die in vergaderingen met de directie aan de orde komen.

4.3.6.4 Kindermishandeling

Bij vermoeden van mishandeling of verwaarlozing, zal Peuterspeelgroep Windekind het protocol Kindermishandeling volgen, tevens zal bij constatering van mishandeling contact worden opgenomen met de aandachtsfunctionaris van de school. Dit protocol ligt ter inzage in de peuterspeelzaal.

4.3.7 Buitengewone opvang

Indien een ouder niet in staat is het kind door onvoorziene omstandigheden op tijd op te halen, zal de leidster verantwoordelijkheid nemen voor het kind. De leidster blijft dan bij het kind tot het opgehaald wordt. Wanneer dat niet tijdig gebeurt, neem de leidster contact op met de directeur van de school.

4.3.8 Plaatsing van chronisch zieke en gehandicapte kinderen

De leidsters staan open voor de plaatsing van chronisch zieke en gehandicapte kinderen, maar het moet wel mogelijk zijn binnen de groep. Dit is bijvoorbeeld afhankelijk van de samenstelling van de groep op dat moment. Het aannamebeleid van de school is leidend in de procedure.

4.4 Peuterspeelgroep Windekind: een gezellige omgeving

Een van de belangrijkste redenen voor ouders om voor Peuterspeelgroep Windekind te kiezen is de kleinschaligheid, warme omgeving en gezelligheid. Deze zaken zijn afhankelijk van de leidsters en de inrichting van de ruimte.

4.4.1 Variatie en structuur

Alle kinderen zitten bij elkaar in één groep. Variatie binnen de groep is er in leeftijd, taal en culturele achtergrond en ontwikkeling. Er is geen vaste verhouding tussen jongens en meisjes. Dit hangt af van de inschrijving. Gezelligheid binnen Peuterspeelgroep Windekind bestaat naast de variatie ook uit structuur en voorspelbaarheid, wij bieden hiertoe een vast dagprogramma en vaste terugkerende rituelen. Activiteiten zijn uitnodigend, maar nooit verplicht. We werken met thema's zoals bijvoorbeeld de seizoenen en stimuleren het samenwerken en samen spelen. Opruimen gebeurt altijd samen met de kinderen: samen rommel maken, samen (spelenderwijs) opruimen.

4.4.2 De praktijk van de vrije peutergroep: het vrije spel

Het belangrijkste onderdeel van de ochtend in de vrije peuterklas is wel het vrije spel. Daarin kan het kind zijn eigen initiatieven ontwikkelen, zijn indrukken spelend verwerken en allerlei dingen proberen. Er worden door de leidster geen beperkingen opgelegd of opdrachten gegeven. Zij ziet er alleen op toe dat de kinderen elkaar geen pijn doen en dat het spelmateriaal niet stuk wordt gemaakt. Dezelfde ernst waarmee de volwassene zijn arbeid verricht zien we terug bij het kind dat die arbeid in zijn spel nabootst. Terwijl de volwassene echter altijd een bepaald doel voor ogen heeft met zijn werkzaamheden wil het kind alleen maar nadoen, net doen als een groot mens.

Aanvankelijk is het spel strikt gebonden aan echte dingen, zoals bijvoorbeeld vegen met een bezempje. In de loop van het derde levensjaar kunnen we de fantasie als nieuwe spel component ontdekken als het kind bijvoorbeeld met een poppenwandelwagentje hard

brommend op en neer stapt, zeggend dat hij aan het grasmaaien is. De fantasie stelt hem in staat veel meer in de dingen te zien dan het uiterlijke gegeven: een stronk wordt een vliegtuig, een houtje een kam, enzovoort. De peuters bouwen met planken, kisten, stoelen en lappen een huis, auto of schip; in een "keukentje" wordt gekookt en in soep van dennenappels geroerd; in de hoek met de poppen wordt vader-moeder-kind (boodschappen doen, tafeldekken, enz.) gespeeld. De kinderen spelen niet alleen het thuis-beleefde na, ze imiteren ook andere kinderen of het verhaal dat juf verteld heeft.

De leidster brengt in de ochtend accenten aan, die voor het kind inhoud kunnen zijn voor het vrije spel (bijv. alle huishoudelijke bezigheden). Na een bepaalde tijd, als er een zekere verzadiging in het spel te bespeuren is, laat zij door bijvoorbeeld een belletje of liedje merken dat het tijd is om op te ruimen. Van het opruimen wordt ook een spelletje gemaakt. Het popje, het stokpaard zijn moe en moeten naar bedje of de stal toe.

Kinderen op die leeftijd zijn heel ordelievend en als zij de leidster of de ouder zien opruimen doen ze graag mee. Het spel van het kleine kind betekent meer voor zijn leven dan we doorgaans beseffen. Naarmate het kind vrij zijn gang kan gaan in zijn spel, zal hij als volwassene soeverein zijn eigen weg in het leven kiezen en zich een eigen mening kunnen vormen.

4.4.3 Wenbeleid

Juffies hebben het hele jaar door te maken met nieuwe peuters en nieuwe ouders/verzorgers. Het is belangrijk om een goede vertrouwensrelatie op te bouwen met de peuter en hun ouder/verzorger zodat het kind zich snel veilig voelt in de peuterklas. Voor veel peuters is de peuterspeelzaal de eerste stap buiten de vertrouwde wereld van ouders en familie. Het is daarom van groot belang dat de wenperiode goed verloopt.

De eerste ochtend/middag nodigen wij de ouder/verzorger uit om samen met hun kind te komen kennismaken tijdens het vrije spel moment van 9.30 tot 10.30 uur. Zo

kan de peuter in het bijzijn van de ouder/verzorger, op een voor hem veilige manier, kennis maken met de juf, de andere peuters en de ruimte.

De volgende dag dat de peuter komt mag de ouder aanwezig blijven tijdens de beginkring en mits dat wenselijk is voor de peuter tijdens het vrije spel moment aansluitend aan de beginkring. Dit wordt in overleg met de ouder/verzorger bepaald. Zodra blijkt dat het kind al voor de beginkring zonder problemen afscheid kan nemen van de ouder/verzorger wordt in het vervolg dit moment als afscheidsmoment gehandhaafd. In de wenperiode wordt de peuter mits dat wenselijk is een uur eerder dan het dagprogramma eindigt weer opgehaald. Zodra blijkt dat de peuter in staat is aan het gehele dagprogramma deel te nemen, haalt de ouder/verzorger hem pas aan het einde van het dagprogramma weer op. Het spreekt voor zich dat tijdens de wenperiode de juf contact opneemt met de ouder/verzorger op het moment dat de peuter de nieuwe situatie niet aan blijkt te kunnen en de nabijheid van de ouder/verzorger nodig heeft. In dat soort gevallen kan de ouder/verzorger zijn kind weer ophalen en wordt het wennen de volgende keer dat het kind komt weer voortgezet. De wenperiode is afgerond als het kind voor het begin van het dagprogramma vanzelfsprekend afscheid neemt van de ouder/verzorger en zonder problemen het gehele dagprogramma kan volgen. Alle stappen in het wenproces vinden in nauw overleg met de ouder/verzorger plaats.

Een voorbeeld:

Om half 10 komt de ouder/verzorger met hun kindje kennismaken. Juf begroet hen bij de deur en kijkt in hoeverre zij de peuter al een handje kan geven. Daarna legt de juf uit waar de jas en het tasje wordt opgehangen en waar de schoenen kunnen staan. Ook laat zij zien waar de mand met stoffen staat. Juf gaat dan terug naar de andere peuters zodat de ouder/verzorger en haar kind op hun gemak even rond kunnen kijken. Na een tijdje biedt de juf de ouder/verzorger een kopje koffie of thee aan. Het is belangrijk dat ook de ouder/verzorger zich op zijn gemak voelt. Al gauw ziet de juf of het kind zich fijn voelt in de peuterklas. Blijft het dicht bij de ouder/verzorger of verkent het kind de ruimte? Of maakt het al contact met andere peuters? Vaak geven deze observaties de juf al een eerste indruk over het wengedrag van de peuter. Om half 11 uur zingt juf haar opruimlied en de ouder/verzorger en de nieuwe peuter helpen vaak met opruimen. Ze weten dat het tijd is om te gaan en pakken hun jas. Juf neemt afscheid met een handje als de peuter dat al durft of anders met oogcontact.

De juf overlegt met de ouder/verzorger hoe het kind de volgende speelochtend het beste kan wennen. Is het handig dat de ouder/verzorger bij het ochtendritueel blijft en kan het kind beter eerder dan de andere kinderen opgehaald worden? Ook in het vervolg wordt overlegd met de ouder/verzorger hoe de komende ochtenden er uit zullen zien betreffende het wennen van de peuter.

4.4.4 Dagelijks afscheidsritueel

Het leren afscheid nemen is een belangrijk onderdeel van de gang van een kind naar Peuterspeelgroep Windekind. Het is voor een kind van groot belang dat het goed afscheid heeft kunnen nemen van de ouder om zich de ochtend veilig en goed te voelen. Er is voor alle kinderen altijd de mogelijkheid aan de overgang naar

Peuterspeelgroep Windekind te wennen door bijvoorbeeld even te puzzelen of te kleuren met de ouder, voordat afscheid genomen wordt.

4.4.5 Vaste rituelen / Ritme

- Bij het binnenkomen en weggaan is er aandacht om elk kind persoonlijk te groeten;
- Bij het drinken en eten wordt altijd aan tafel gezeten en een liedje gezongen en/of een spreuk gezegd
- Er wordt, naast de thema's als seizoenen, aandacht besteed aan Kerstmis, Palmпасen, Pasen, Sint Jan en Sinterklaas; bij ieder feest worden passende verhalen verteld.

4.4.5.a Ritme

Als mens hebben we onze eigen ritmen zoals bijvoorbeeld ademhaling en polsslag. Ons hart slaat zelfs zonder dat het ooit moe wordt. Alle handelingen die we in ons dagelijkse leven inpassen op telkens dezelfde tijd van de dag kosten de minste moeite: die geven ons het gevoel het leven te beheersen. Voor het kind is het zo dat elk ritmisch terugkerend gebeuren hem zekerheid en vertrouwen geeft, zoals de dagelijkse dingen van de dag, de week en het jaarfeestenritme. Deze ritmen worden tot in detail gehanteerd en benadrukt, bijvoorbeeld in de inrichting van de klas in de jaargetijdenfasen en in de liedjes.

Jaarfeesten.

Een feestelijk getinte afwisseling van het dagelijkse gebeuren vormen de jaarfeesten: Sinterklaas, Advent, Kerstmis, Palmпасen, Pasen, Pinksteren, Sint Jan, het Michaëlsfeest in de herfst en Sint Maarten. Het seizoenfeest wordt onderstreept door de bijbehorende gebruiken: stokken, lampions, liedjes, verhalen, bloemen/fruit, kringdansen en door wat er speciaal gegeten en gedronken wordt. Het feest beperkt zich niet tot die ene dag, maar strekt zich uit over weken van blijde voorbereiding.

4.4.5.b Het religieuze element in de vrijeschool pedagogiek

Voor de leeftijdsfase tot 7 jaar komt het religieuze aspect voornamelijk tot uiting in de behoedzame - als het ware eerbiedige - manier van omgang met de dingen en de natuur. De leidster laat in haar gebaren bij het dagelijkse werk deze zorgvuldigheid zien en die nemen de kinderen vanzelf over door nabootsing. Zij hebben die van nature in zich. De eerbied voor alles om ons heen drukt zich bij het kind in het (lichamelijke) gebaar uit en ontwikkelt zich bij het schoolkind tot een religieuze ziele-oriëntatie, in liefde tot de dingen. Na de pubertijd is het kind rijp voor concrete religieuze thema's: dan kan het ook de morele waarde ervan begrijpen.

4.4.5.c Huishoudelijke en kunstzinnige bezigheden

Huishoudelijke bezigheden zoals bijvoorbeeld brood bakken, tafel dekken en tuinieren zijn dingen die in de peutergroep door de leidster gedaan worden waarbij kinderen

(vanuit de nabootsing) mee mogen helpen. Al deze bezigheden hebben een vaste volgorde in de ochtend, in de week of in het jaar.

4.4.6 Afscheid van Peuterspeelgroep Windekind

Als het kind bijna vier jaar is, beginnen we er in de groep over te praten. We maken een afscheidscadeau en meestal viert het kind zijn vierde verjaardag in de peuterspeelgroep. Aansluitend vindt de overgang naar de basisschool plaats. Voor kinderen die naar de Adriaan Roland Holtschool gaan, vindt er overdracht plaats van gegevens en ervaringen betreffende het kind naar de leerkrachten van de kleuterklas waar het kind wordt geplaatst. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van een overdrachtsformulier, waarin een aantal ontwikkelingsaspecten benoemd worden.

5. Doelen en richtlijnen voor de ontwikkeling van peuters

Peuterspeelgroep Windekind draagt bij aan de persoonlijke en natuurlijke ontwikkeling van peuters op een aantal cruciale gebieden.

5.1 Ontwikkeling van lichaam, motoriek en zintuigen

Vooraf in de eerste levensjaren groeien peuters hard en leren ze steeds meer de mogelijkheden van hun eigen lichaam kennen, gebruiken en vergroten. De peuterspeelzaal is een plek waar de peuters zich plezierig en veilig kunnen voelen, waardoor zij op ontdekking gaan en al spelende zich verder kunnen ontwikkelen. De leidsters bieden de peuters een antroposofische houding, speelgoed, materiaal en activiteiten aan om deze ontwikkeling te stimuleren. Er zijn mogelijkheden voor vrij spelen, zowel alleen als samen en mogelijkheden om groepsgewijs iets creatiefs te doen. De leidsters hebben hierin een actief sturende rol. Het spelmateriaal in de speelzaal is aangepast aan de leeftijd van de peuters en op antroposofische leest geschoeid. Bij de keuze van het spelmateriaal wordt aandacht besteed aan de grove motoriek, zoals rennen, klimmen, fietsen, balspellen etc. Maar ook aan de fijne motoriek, zoals knutselen, puzzelen, prikken, etc.

Lichamelijk contact tussen leidsters en kinderen is belangrijk. Het heeft een sterk effect op de kinderen. Een aai over de bol, een knuffel, even op schoot zitten of een handje vasthouden zijn bij Peuterspeelgroep Windekind heel normale omgangsvormen.

De zintuiglijke ontwikkeling wordt gestimuleerd door het gebruik van kleuren, verschillende soorten (natuurlijk) materiaal en door het doen van spelletjes die met horen, voelen, ruiken en proeven te maken hebben.

5.2 Ontwikkeling van sociaal emotionele vaardigheden

Peuters doen dagelijks veel nieuwe indrukken op en maken veel emoties door. Vrolijkheid, enthousiasme, boosheid, angst, verdriet en pijn. We helpen de peuters deze emoties te verwerken en ermee om te leren gaan, uiteraard passend bij de leeftijd en ontwikkelingsfase van de betreffende peuter. We doen dit door open te staan voor signalen die peuters geven en door emoties met ze te delen. Als peuters moeite hebben met hun emoties om te gaan, besteden we hier extra aandacht aan. Door het opbouwen van een vertrouwensband met de peuters en het bevorderen van het gevoel van eigenwaarde worden de peuters geholpen emoties te delen met de leidsters en de andere peuters in de speelzaal. Wanneer emoties afgereageerd worden door agressief gedrag wordt dit door de leidsters afgeremd en worden peuters geholpen boosheid of frustraties op een andere manier te verwerken.

5.2.1 Vriendjes maken

Kinderen bezoeken de peuterspeelzaal gedurende een periode in hun ontwikkeling waarin

veel gebeurt op het gebied van contact met andere mensen en met name leeftijdgenoten. In het begin zijn de kinderen nog vaak op zichzelf gericht, maar langzaam leren kinderen

samen spelen. Rondom het spelen met andere kinderen bestaat dikwijls een te grote verwachting. Ouders denken soms dat hun kind vanaf het begin zal gaan samen spelen en vriendjes maken. Het is meestal een belangrijke motivatie hun kind naar de speelzaal te laten gaan.

De kinderen zijn daar op de leeftijd waarop ze bij Peuterspeelgroep Windekind komen echter nog niet aan toe, soms ontstaan er hechte vriendschappen tegen het eind, rond drie en een half jaar.

5.2.2 Omgangsvormen

We vinden het belangrijk dat de peuters leren vaardig te worden in de omgang met mensen om zich heen en dat ze oog krijgen voor wat er in hun omgeving gebeurt. De jongste peuters zijn nog niet in staat rekening te houden met de wensen van anderen. Er is aandacht voor normale omgangsvormen zoals het gebruik van 'alsjeblijft' en 'dank je wel' en het even wachten als iemand anders aan het praten is. De leidsters streven een duidelijke en uniforme lijn na, aangezien kinderen die meerdere ochtenden komen verschillende leidsters meemaken. Door de peuters te begeleiden in hun omgang met elkaar, leren zij rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar en respect te hebben voor de wensen, mogelijkheden en onmogelijkheden van de ander.

5.2.3 Conflicten en straffen

De leidsters laten het contact tussen kinderen onderling zoveel mogelijk gebeuren. Ze zoeken actief contact met een stil kind. Ook gaan zij in op vervelende opmerkingen zoals:

'Met jou speel ik niet'. Bij conflicten of ruzies tussen de kinderen, zullen de leidsters eerst ruimte laten aan de kinderen om het zelf op te lossen. Als dit niet lukt, grijpen ze in, door uit te leggen en erover te praten. Wanneer eenzelfde kind vaak gecorrigeerd moet worden, proberen de leidsters dit in een positieve vorm te gieten. Het geven van straf past niet in ons onderwijsconcept. Afleiden, positief benaderen en corrigeren, zonder stemverheffing en straf zijn de uitgangspunten van ons pedagogisch handelen. Het benoemen van gevoelens en het benadrukken van het gewenste gedrag is daarbij belangrijk.

5.3 Ontwikkeling van verstand en creativiteit

Peuters leren spelenderwijs en in hun eigen tempo. Enerzijds moeten ze de kans krijgen om zelf te ontdekken en nieuwe dingen uit te proberen. Anderzijds bieden de leidsters ook actief spelmateriaal aan om peuters ermee bekend te maken. Peuters die een eenzijdige belangstelling hebben, krijgen stimulansen aangereikt om andere activiteiten te ondernemen. Voor het verloop van de verstandelijke ontwikkeling is de belangstelling, houding en stimulans van de leidsters van groot belang. Spelmateriaal is daarbij een hulpmiddel.

5.3.1 Voorwaarden voor cognitieve ontwikkeling

De leidsters en het aanbod zijn belangrijk bij deze ontwikkeling, het is echter minstens zo belangrijk dat de omgeving en context aan een aantal voorwaarden voldoet. Zonder de volgende drie voorwaarden is het lastig om tot een gezonde ontwikkeling van cognitieve (verstandelijke en creatieve) vermogens te komen:

- Veiligheid: pas wanneer de peuters zich lekker voelen, gaan ze dingen ontdekken;
- Rust: teveel lawaai of drukte in de omgeving kunnen peuters belemmeren zich te concentreren;
- Structuur: het aanbieden van structuur helpt peuters hun omgeving te begrijpen.

5.4 Ontwikkeling van taal en spraak

Stimulering van taal en spraak is binnen onze peuterspeelzaal van groot belang. Vooral in de eerste jaren verwerven peuters dit communicatiemiddel. Bij het aanbieden van liedjes, verhaaltjes en (prenten)boeken en tijdens de dagelijkse gang van zaken, goed voorbeeld doet goed volgen, speelt de taalstimulering spelenderwijs een grote rol.

5.4.1 Activiteiten

- Een verhaaltje voorlezen;
- Gesprekjes van kind tot kind;
- Gesprekjes tussen leidster en kind;
- Kringgesprekjes
- Zingen;
- Handgebarenspele.
- Tafelspele.

5.4.2 Materialen

- Voorleesboeken;
- Kijkboeken;
- Tafelpoppenspele

5.4.3 Richtlijnen voor communicatie en interactie

- Wij spreken geen 'babytaal';
- Naast gesproken taal wordt ook op lichaamstaal gelet;
- Bij ruzies wordt eerst gekeken of de kinderen het zelf kunnen oplossen, pas als dat niet lukt komt een leidster tussenbeide;

5.4.4 Richtlijnen voor het omgaan met tweetaligheid

- Er wordt in principe alleen Nederlands gesproken, hiermee helpen wij de eventuele buitenlandse kinderen gevoel voor de Nederlandse taal te ontwikkelen;

- Bij troosten of naar de wc gaan wordt eventueel en indien mogelijk in de eigen taal met het kind gesproken (Engels/Frans/Duits);
- De ouders staan wij zoveel mogelijk in hun eigen taal te woord.

5.5 Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

Elke nieuwe peuter wordt voorgesteld in de kring.

Ook wordt er wel eens een spelletje gedaan om namen te oefenen, bv wie zit er tegenover je? In principe nemen peuters geen eigen speelgoed mee naar school.

Knutselwerk van de

peuters blijft altijd even in de klas hangen, we schrijven de namen er samen op zodat de

peuters hun naam gaan herkennen en weten welke tekening van hun is en dit ook aan hun

ouders kunnen laten zien. Omgaan met verschillen is heel gewoon op

Peuterspeelgroep Windekind, waarbij steeds een balans wordt gezocht tussen de eigenheid van Peuterspeelgroep en de verschillende culturele achtergronden en opvoedingsstijlen thuis. Dit helpt de kinderen in de ontwikkeling van hun eigen identiteit te midden van een groep met verschillende individuen.

5.5.1 Richtlijnen bevorderen identiteitsbesef

- Elk kind wordt voorgesteld in de kring; ook wordt er wel eens een spelletje gedaan om namen te oefenen;
- In principe nemen de kinderen geen eigen speelgoed mee;
- Eigen knutselwerkjes aan de muur;
- Sekse (rollen): eventueel praten bij het naar de wc gaan over het verschil tussen jongens en meisjes.

5.5.2 Richtlijnen bevorderen zelfredzaamheid

- Taken en opdrachten;
- Experimenteren en te hulp schieten;
- Zelf naar de wc gaan, jas pakken en aantrekken, pakjes openmaken en dergelijke;
- Door aanmoediging en waardering krijgen de peuters het gevoel dat zij wat kunnen en gaan zij weer een stapje verder in hun ontwikkeling, hiermee bevorderen wij het zelfvertrouwen.

6. Het voorwaarden scheidend beleid

6.1 Personeelsbeleid

Er zijn twee geschoolde leidsters met een arbeidscontract met Peuterspeelgroep Windekind, cq Adriaan Roland Holtschool. Het personeelsbeleid van de Adriaan Roland Holtschool is ook van toepassing op begeleiding, functioneren en arbobeleid van de peuterleidsters. De leidsters houden zelf in de gaten van welke cursussen het noodzakelijk dan wel wenselijk is dat zij die volgen. Dit is ook gesprekpunt bij de jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken. Voor de categorie wenselijke cursussen, die door de schoolleiding worden opgelegd, geldt dat, deze op kosten van Peuterspeelgroep Windekind kunnen worden gevolgd.

6.1.1 Vrijwilligersbeleid

Gezien de beperkte grootte van de peuterspeelzaalgroepen van Windekind is er telkens één bevoegde leidster aanwezig. Indien deze situatie verandert en er toch vrijwilligers ingezet gaan worden, zal dit gebeuren conform een vrijwilligersbeleidsplan, waarin o.m. taken en bevoegdheden van de vrijwilligers zijn beschreven.

6.1.2 Werktijden

Een leidster werkt 5 uur per dag (ochtend), waarvan 4 contacturen; de groepen zijn op maandag en donderdag; op dinsdag en vrijdag en op woensdag. De daarbij behorende werktijdfactor bedraagt 0,1410 per ochtend.

6.2 Vakanties

De vakanties van Peuterspeelgroep Windekind lopen gelijk met die van de Adriaan Roland Holtschool, behoudens de eerste en laatste schoolweek; dan is er geen peutergroep

6.2..1 Peuterspeeltijden

De kinderen mogen tussen 8.30u en 8.45u gebracht worden.

Om 8.45 uur beginnen we met het kringetje. Om 12.15 uur wordt de ochtend beëindigd en kunnen de kinderen weer opgehaald worden.

Mocht het kind door iemand anders dan de ouder worden opgehaald, dan dient de peuterleidster daarvan op de hoogte gesteld te worden.

6.3 Financieel beleid

Het financieel beleid is volledig geïntegreerd in het beleid van de Adriaan Roland Holtschool. De baten en lasten worden echter afzonderlijk geregistreerd, zodat een gezonde bedrijfsvoering mogelijk is.

6.3.1 Ouderbijdrage

Peuterspeelgroep Windekind ontvangt helaas geen subsidie van de gemeente Bergen; zij is financieel dus geheel afhankelijk van de verplichte ouderbijdragen. Jaarlijks wordt bij de begrotingsbespreking in het voorjaar het geldend tarief aan ouderbijdrage vastgesteld voor het komende schooljaar. De hoogte van de ouderbijdrage wordt bepaald aan de hand van de noodzakelijk te maken kosten en is per maand bij vooruitbetaling verschuldigd gedurende elf maanden per jaar, ongeacht de periode waarin de zomervakantie valt. Vanaf het moment dat het kind is geplaatst, wordt de ouderbijdrage bij voorkeur via een incassomachtiging (op het inschrijfformulier) maandelijks geïnd. De ouderbijdrage bedraagt momenteel € 49 tot € 75 per maand, afhankelijk van het inkomen van de ouders.

De ouderbijdrage gaat in vanaf het moment dat het kind voor de 1e keer naar de speelgroep komt. Bij het starten in de loop van de maand wordt naar rato ouderbijdrage gerekend. Hetzelfde geldt bij het verlaten van de speelgroep.

Bij ziekte van het kind dient te worden doorbetaald.

De inning van de ouderbijdrage wordt verricht door een administratieve kracht van de Adriaan Roland Holtschool.

6.3.2 Markten en acties

Om de mensen van ons bestaan op de hoogte te stellen nemen wij deel aan de markten, open dagen en eventueel andere activiteiten van de Adriaan Roland Holtschool in

Bergen. Via de contactouder zal er van tijd tot tijd een beroep op de ouders worden gedaan om met deze acties te helpen.

Ook voor eventueel onderhoud van de peuterspeelzaal en van de speelmaterialen kan er een beroep op de ouders worden gedaan. Dit zal echter tot een minimum worden beperkt.

6.3.3 Verzekeringen / aansprakelijkheid

Om financiële risico's in te dekken zijn de volgende verzekeringen afgesloten:

- Aansprakelijkheidsverzekering
- Ongevallenverzekering
- Casco-verzekering
- Bestuursaansprakelijkheidsverzekering
- Verzuimverzekering (incl. Arbodienst).

Aansprakelijkheid

Noch het bestuur, noch de peuterleidsters, zijn aansprakelijk voor het wegraken en/of beschadigen van kleding, speelgoed en dergelijke dat het kind bij zich heeft.

6.4 Informatiebeleid

De website www.arhbergen.nl is voor ouders en toekomstige ouders de belangrijkste bron van informatie.

Ook is er een informatieboekje dat ouders krijgen uitgereikt op de eerste dag of eerder bij het opvragen van informatie of inschrijving. Dit informatieboekje is ook van de site te downloaden. Daarnaast kan het inschrijfformulier elektronisch verzonden worden of van de site van de Adriaan Roland Holtschool worden gedownload.

6.4.1 Nieuwsbrief

Peuterspeelgroep Windekind verstuurt periodiek een elektronische nieuwsbrief via de mail (in het Nederlands), met daarin informatie over de gang van zaken en / of belangrijke mededelingen, ouderavonden of bijvoorbeeld over ziekte en vrije dagen.

6.4.2 Informatie over opvoeding

De leidsters zijn zelf een belangrijke bron van informatie en advies rondom opvoedingsvragen. Zij hebben vele jaren ervaring en zijn extra geschoold. Adviseren van ouders kan plaatsvinden in informele gesprekjes bij halen en brengen. Bevindingen van de leidsters worden naar voren gebracht. Bij complexere aangelegenheden zullen de leidsters de ouders wijzen op andere deskundigen of instellingen. Er hangt tevens informatiemateriaal op het prikbord bij de ingang en op de leesplank in de hal.

6.4.3 Ouderavond

Minimaal twee keer per jaar wordt een ouderavond georganiseerd door de peuterleidsters. Er wordt stilgestaan bij thema's die spelen en die een relatie hebben met de opvoeding van (kleine) kinderen. Daarnaast biedt deze avond ouders de mogelijkheid om vragen te stellen aan leidsters en bestuur.

Een keer per jaar wordt de directie en/of kleuterleidster van de Adriaan Roland Holtschool uitgenodigd om voorlichting te geven over de eventuele overgang naar de basisschool.

6.4.4 Contactouders

Door de ouders van elke peuterspeelgroep wordt een ouder gekozen die als contactouder zal functioneren. Deze heeft tot taak de peuterleidster te ondersteunen. Tevens kan hem of haar gevraagd worden om de peuterleidster te helpen bij het organiseren van ouder- en werkavonden, de jaarfeesten en andere feestactiviteiten.

6.4.5 Open Dag

Jaarlijks is er een open dag op de Adriaan Roland Holtschool, waarbij ook Windekind zijn deuren voor belangstellenden opent. Behalve dat men Peuterspeelgroep Windekind kan bekijken is het dan ook mogelijk een beeld te krijgen over het vervolg van het vrijeschoolonderwijs op de basisschool.

6.5.1 Opzegging

Tussentijdse opzeggingen (alleen mogelijk ingaande de 1e of de 15e van de maand) dienen minimaal één maand van te voren schriftelijk te geschieden bij de directeur van de school. Wanneer deze opzegmaand niet in acht wordt genomen is een bedrag gelijk aan één maand ouderbijdrage verschuldigd.

6.5.2 Overdracht naar basisschool

Bij het verlaten van de peuterspeelzaal naar de basisschool, is er altijd een warme overdracht tussen peuterleidster en kleuterleidster, zodat de ervaringen van de peuterklas meegenomen kunnen worden in de kleuterklas. Daarvoor is een overdrachtsformulier ontwikkeld, die deel gaat uitmaken van het leerlingvolgsysteem.

6.6 Privacy

Ten aanzien van de persoonlijke gegevens van ouders en kinderen neemt Peuterspeelgroep Windekind de privacy-wetgeving in acht.

6.7 Geschillen en klachten

Mochten er vragen zijn met betrekking tot gedragingen van één van de peuterleidsters of de werkwijze en/of aanpak van Peuterspeelgroep Windekind wordt het zeer op prijs gesteld als ouders dat te berde brengen bij de peuterleidsters en/of de directeur.

Belanghebbenden die een klacht willen indienen, kunnen dat doen bij de klachtencommissie of bij de externe landelijke Klachtencommissie van de VBS. In de klachtenregeling van Peuterspeelgroep Windekind wordt de klachtenprocedure beschreven.

Indien er een geschil ontstaat dat de leidsters en ouders samen niet kunnen oplossen, wordt de hulp ingeroepen van de directeur of van de contactpersoon van de school (zie klachtenregeling).

Daarnaast heeft Peuterspeelgroep Windekind een interne vertrouwenspersoon (mw. E. Kuin, IB-er van de school) en een externe vertrouwenspersoon (mevr. T. Geerdes-Maas van de GGD).

Mocht een eventuele klacht of een geschil niet door het bestuur opgelost kunnen worden of blijft de klager volharden zonder dat tot een oplossing van het probleem kan worden gekomen, kan de landelijke klachtencommissie van de vereniging van bijzondere scholen aangesproken worden.

7. Tot besluit

Dit pedagogisch beleidsplan is boven alles een leidraad waarmee Peuterspeelgroep Windekind zorg wil dragen voor een continue hoge kwaliteit van kinderopvang. Het bestuur, bij monde van de directeur en de leidsters toetsen de werking ervan in de dagelijkse praktijk en bespreken dit jaarlijks in de oudercommissievergadering.

dhr. R. van Tricht,
directeur
september 2015